

3.0 CYBERLEKCJE

Prawa autorskie - co to takiego?

Utwór

Każdy rodzaj twórczości, który ma indywidualny charakter i jest utrwalony w dowolnej postaci, bez względu na jego wartość artystyczną. Utworami są m.in.: fotografie, artykuły, utwory muzyczne, rysunki, prace uczniów, wypracowania, prezentacje multimedialne, filmy, książki, strony WWW, programy komputerowe. Utwór wskazuje na indywidualne, niepowtarzalne cechy osoby, która go wytworzyła.

Autor

Każdy, kto stworzył utwór, jest uznawany za twórcę. Ty też nim bywasz. Autorem jest zarówno twórca powieści, słów piosenki, kompozytor melodii, reżyser filmu, jak i uczeń piszący wiersze „do szuflady”, kolega malujący grafiki czy osoba, która prowadzi bloga.

Prawa autorskie

Zbiór przepisów prawa, które zapewniają autorowi ochronę jego twórczości i uniemożliwiają innym osobom korzystanie z niej bez zezwolenia.

Rodzaje praw autorskich

Prawa osobiste

Autor ma prawo do podpisania utworu swoim imieniem, nazwiskiem lub pseudonimem, nadzoru nad sposobem korzystania z utworu, np. przez inne osoby.

Prawa te nie wygasają, a twórca nie może się ich zrzec ani nikomu przekazać.

Prawa majątkowe

Zalicza się do nich prawo twórcy do: korzystania z utworu, rozporządzania nim oraz do wynagrodzenia za korzystanie z niego przez inne osoby. Twórca może je przenieść na inną osobę (zrzec się lub odsprzedać). Po przeniesieniu praw majątkowych utworem dysponuje nowy właściciel. Prawa majątkowe wygasają w Polsce po 70 latach od śmierci autora!

Domena publiczna

Utwory, do których prawa majątkowe wygasły, przechodzą do tzw. domeny publicznej. Każdy może korzystać z nich bez żadnych ograniczeń!

